

Barne -og familiedepartementet

Postboks 8036 Dep. 0030 Oslo

Bodø, 29. juni 2020

Hørings svar – Kompetanse i barnevernet

PBL er Norges største interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for private barnehager. Vi representerer 1941 barnehager, med ca. 32 000 ansatte, som igjen leverer gode barnehagetilbud til ca. 105 000 barn. Våre medlemmer er ulike i eierskap, størrelse og innhold. Vi jobber hver dag for å øke kvaliteten og verdiskapningen i medlemsbarnehagene, til beste for barn, foreldre, ansatte, eiere og samfunnet for øvrig.

Barns beste er grunnleggende for PBLs arbeid med å øke kvaliteten og verdiskapningen i våre medlemsbarnehager.

Det følger av forskrift om rammeplan for barnehagens oppgaver og innhold at «alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til, slik som FNs konvensjon av 20. november 1989 om barnets rettigheter.»

I henhold til barnekonvensjonens artikkel 19 har barn rett til beskyttelse mot vold, overgrep eller omsorgssvikt. Om barnehagens plikter sier forskrift om rammeplan: «Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet, jf. barnehageloven § 22.»

Om lovforslaget

PBL mener at det er svært positivt at departementet tar initiativ til å styrke kompetansen i barnevernet. PBL mener at spesialisert kompetanse er en viktig forutsetning for korrekte vurderinger, og for å gi god og nødvendig hjelp til barn og familier i vanskelige livssituasjoner. Vi mener imidlertid at det bør vurderes om kravet kan innføres fullt ut på et tidligere tidspunkt enn 2031.

PBL er særlig positiv til innføring av kompetansekrav i det kommunale barnevernet.

Barnehagene samhandler jevnlig med den kommunale barneverntjenesten. Barneverntjenestens analyser, vurderinger og iverksettelse av tiltak i etterkant av bekymringsmeldinger fra barnehagene er av stor betydning for ivaretagelse av barn som er i en utsatt omsorgssituasjon.

PBL ønsker i denne forbindelse å fremheve viktigheten av samhandlingskompetanse mellom barnehage og barneverntjenesten.

De fleste barn i Norge går i barnehage før skolestart. Barn under opplæringspliktig alder tilbringer store deler av sin hverdag i barnehagen. I tillegg er barnehagens arbeidsform preget av tett dialog og informasjonsutveksling mellom barnehage og hjem. Dette gjør barnehagen til en unik arena for observasjon og informasjon om barnets omsorgs- og livssituasjon. Barnehagen er sentral ved forebygging mot og avdekking av vold, overgrep og alvorlig omsorgssvikt på et tidlig stadium i barnets liv.

PBL opplever ikke alltid at våre medlemmer har tillit til den kommunale barneverntjenesten. Sviktende tillit kan blant annet gjelde barneverntjenestens vurderinger av bekymringsmeldinger og barnas omsorgssituasjon, manglende informasjon og mangel på samarbeid om ivaretagelse av barnet i barnehagen under- og i etterkant av prosesser hvor bekymringsmelding er sendt. Strengt regler om taushetsplikt oppleves som et hinder for informasjonsutveksling og samhandling som kan tjene til beste for barnet.

Ikke sjeldent oppstår det et komplisert foreldresamarbeid når barnehagen melder til barnevernet. Barnehagene kan oppleve å stå uten hjelp og støtte fra barneverntjenesten i slike etterfølgende og alvorlige konfliktsituasjoner. Foreldresamarbeidet lar seg ikke nødvendigvis gjenopprette. I så fall er det risiko stor at foreldrene skifter barnehagetilbud for sitt barn. I en medlemsundersøkelse i forbindelse med prosjektet Barnas verneombud, svarte 20, 7 % av 396 respondenter at det oppstod konflikt med foreldrene i etterkant av siste bekymringsmelding som var sendt. 12, 4 % av 396 respondenter svarte at foreldrene tok barnet sitt ut av barnehagen.

PBL får også henvendelser fra barnehager angående skifte av barnehagetilbud som følge av plassering i fosterhjem og hvilke konsekvenser dette har for barnet, idet barnet fratas allerede trygge relasjoner og støtte i en ellers utsatt situasjon.

Ovennevnte kan bidra til å heve terskelen for å melde bekymring til barneverntjenesten. Det er også en utfordring at barnehager taper muligheten til å være en viktig arena for støtte til barnet og familien i etterkant av at melding er sendt på grunn av samarbeidsvansker med foreldrene eller på grunn av plassering i fosterhjem mv.

PBL mener derfor at det er svært viktig at barneverntjenesten har god forståelse for barnehagens rolle og kompetanse, og at den samlede kompetansen kommer barnets beste til gode gjennom felles innsats rundt det enkelte barnet og familien.

Herunder mener PBL at det vil være viktig at det alltid ses hen til den kompetansen barnehagen er i besittelse av og betydningen av barnets relasjoner i barnehagen, ved barneverntjenestens vurdering av Barnekonvensjonens artikkel 3. og iverksettelse og oppfølging av nødvendige tiltak etter lov om barnevernstjenester.

Med vennlig hilsen
PBL